INTERFERENȚE ÎNTRE DREPT ȘI TEHNOLOGIE ÎN MEDICINĂ

INTERFERENCES BETWEEN LAW AND TECHNOLOGY IN MEDICINE

CZU: 340:004:614 DOI: 10.5281/zenodo.6616697

Tudor CRIGAN,
Doctorand, USM

Summary

The world in which we live is an excerpt of the whole world, then the world in the world is the result of its existence. Technology in medicine is sure to grow in importance both in government and in society.

Medicine and law are in fact notions of the intersection between legal science and ethics, ethics is regulated in the norm. Because medical technology tells us what the doctor should do, and the law in medicine explains what happens if the doctor doesn't do exactly what he should.

Keywords: *medicine, technology, law, transformations, advancement, drugs, medical progress, security*

Dezvoltarea şi perfecţionarea sistemelor de colectare şi prelucrare a informaţiei au dus la modernizarea sistemelor de acces. Astfel, în ultimul timp, în medicină, sistemele de securitate bazate pe tehnologii noi se prezintă ca o alternativă viabilă, cu un cost redus, la sistemele bazate pe cartele magnetice, coduri de bare sau parole.

Adoptarea la scara largă într-un interval de timp scurt nu este probabilă. Consumatorii vor avea reţineri în a adopta tehnologia, dacă vor trebui să plătească în plus pentru ea, iar beneficiile nu vor fi pe măsură. Deja calculatoarele au devenit parte integrantă a vieţii noastre de zi cu zi iar majoritatea tranzacţiilor, de la semnarea contractelor pâna la efectuarea cumpărăturilor şi la completarea formularelor pentru recuperarea taxelor se realizează digital, astfel încât se creează cadrul propice pentru ca firmele de biometrie să spere ca produsele lor vor fi curând omniprezente şi indispensabile. [5]

Tehnologia medicinei îşi produce influenţe majore asupra vieţii de zi de zi, având o strânsă corelaţie cu dreptul, uneori influenţele fiind acceptate ca fiind necesare, alteori fiind un tribut al epocii în care trăim, iar alteori fiind privite cu scepticism.

Progresul medical nu înseamnă doar dezvoltarea de medicamente şi proceduri chirurgicale noi, ci şi trecerea unor servicii medicale, a unor facilităţi şi a unor modalităţi de supraveghere a sănătăţii în mediul digital, virtual, conectat la internet, dependent de dispozitive mobile şi utilizând resursele imense ale

tehnologiei digitale. Tehnologia în medicină, în ansamblul ei, înseamnă capacitatea de a acumula, procesa şi folosi un volum mare de date ceea ce va schimba radical acest domeniu, oferind acces la servicii medicale mai bune, mai puţin costisitoare şi totodată mai eficiente şi corecte din punct de vedere juridic.

Tehnologia avansează de la o zi la alta, iar o mare parte din atenţia mijloacelor de informare în masă şi a publicului larg este concentrată asupra celor mai noi invenţii, gadgeturi şi inovaţii lansate pe piaţă. Cu toate acestea, istoria ne învaţă că majoritatea transformărilor radicale în societăţile umane nu apar imediat după apariţia unei invenţii, ci abia atunci când ajung să fie suficient de răspândite pentru a avea un impact la nivel sistemic. [8]

Principiile juridice care trebuie respectate de către instituţiile medicale ar fi următoarele:

– Garantarea dreptului la a doua opinie în aceeaşi cauză medicală. Pacientul are dreptul să solicite opinia a 2 sau mai mulţi medici cu privire la aceeaşi problemă de sănătate. La fel şi lucrătorul medical are dreptul să solicite opinia a unuia sau a unor colegi de ai săi cu privire la probleme de sănătate ale pacientului său. În acest din urmă caz, medicul e obligat să respecte datele confidenţiale ale pacientului;

– Autodeterminarea. Presupune că pacientul este subiectul principal în luarea deciziilor cu privire la propria sănătate. Deciziile pacientului urmează a fi luate în cunoştinţă de cauză după o informare din partea medicului. Principiul presupune că pacientul are dreptul să aleagă instituţia medicală, medicul său, iar unde este posibil, să aleagă metodele de diagnosticare şi tratament.

– Inviolabilitatea şi intangibilitatea corpului uman. El presupune că orice intervenţie medicală poate avea loc doar cu acordul pacientului dacă interesele acestuia o cer şi dacă nu este interzisă de lege. Medicul nu poate să acţioneze asupra pacientului în dauna acestuia sau fără a avea perspective de a trata o maladie. [9]

De-a lungul istoriei, inovaţiile care au permis extinderea longevităţii umane au fost de ordin tehnologic, nu medical: de exemplu, conceperea unui sistem de canalizare a stopat răspândirea a numeroase boli şi a redus masiv mortalitatea timpurie.

În schimb, în ultima vreme progresul medical a constat în dezvoltarea de medicamente şi proceduri chirurgicale noi. În următorii ani, informatica va sta la baza progresului ce va fi înregistrat în medicină. Capacitatea de a acumula, procesa şi folosi date în volum mare va schimba radical acest domeniu, oferind publicului acces la servicii medicale mai bune, mai puţin costisitoare şi totodată mai eficiente. [4]

Tehnologiile în medicină sunt în curs de dezvoltare în domenii ştiinţifice actuale. Posibilităţile, abordările şi soluţiile în aplicaţiile bazate pe realitatea virtuală sunt imense. Inovaţiile în tehnologia informaţiei, împreună cu costurile reduse ale produselor hardware şi software vor rafina şi vor spori eficienţa, expertiza şi competenţa actului medical, în scopul de a asigura confort pentru pacient şi o abordare terapeutică adecvată şi sigură.

Cele mai evidente tehnologii inovatoare care vor schimba actul medical sunt, desigur, realitatea augmentată şi realitatea virtuală. Dispozitivele medicale care vor folosi tehnologii noi vor oferi oamenilor acces la o altă lume. Atracţia acestor noi tehnologii este extrem de puternică, iar potenţialul pe care companiile de produse medicale îl pot exploata este uriaş.

Experienţele virtuale sunt extrem de intense şi greu de uitat, mai ales că deocamdată nu oricine le poate avea. Într-o lume suprasaturată de informaţii, experienţele puternice pe care le poate oferi tehnologiile inovatoare sau realitatea augmentată pot schimba radical relaţia cu pacientul, păstrându-i interesul pentru anumite produse sau servicii şi fidelizându-l. [1]

Între drept şi medicină exista mult mai multe legături decât, uneori, suntem tentaţi să credem. Dreptul însoţeşte fiinţa omenească dinainte de naştere, adică de la concepţie şi, uneori, dincolo de moarte. Cine mai face aceasta? Medicina. Iata de ce, între drept şi medicină există nenumărate punţi de legătura. Cred că sunt singurele domenii în care omul este urmărit de la concepţie şi până dincolo de trecerea în nefiinţă sau în eternitate.

Nu mai este o noutate folosirea de dispozitive care măsoară funcţiile corpului, oferă date importante despre metabolismul pacientului şi îi ajută astfel pe medici să stabilească un diagnostic corect. Senzorii sunt folosiţi şi în testele clinice realizate de companiile farmaceutice, când totul depinde de modul în care aceste date despre pacienţi sunt colectate şi interpretate. [2]

Nimeni nu poate fi silit să devină medic. Nimeni nu poate visa să devină pacient. Niciun pacient nu concepe să-şi dea viaţa în mâinile medicului. Nu orice deces al unui pacient poate fi imputat medicului. Nu orice greşeală a medicului poate rămâne fără urmări. [7]

Astăzi, tehnologia în medicină influenţează semnificativ numeroase domenii, însă câteva dintre cele care ne afectează cel mai mult zi de zi, printre care şi medicina, nu i-au resimţit încă impactul în aceeaşi măsură. Acest lucru promite să se schimbe în următorii ani, tehnologia urmând să producă în medicină schimbări radicale, fără precedent în ultimul secol.

În final mai presus de orice medicină este o profesiune de încredere, iar rolul preventiv şi educativ al normei juridice este acela de a apăra încrederea publică, în faptul că actul medical va proteja şi va promova corespunzător valorile sociale supreme: sănătatea şi viaţa.

Referinţe bibliografice:

1. Baciu Gh. *Medicina legală*, Chişinău: Ştiinţa, 1995.
2. Baciu Gh. *Evoluţia medicinei legale pe plaiul basarabean*. Chişinău: 2013. 308 p.
3. Baciu Gh., Pădure A. *Traumatismele mecanice în aspect medico-legal*. Chişinău: Ed. Centrul Editorial-Poligrafic Medicina, 2006, 254p.

4. Beliş Vl. *Tratat de medicină legală*. Bucureşti: Editura medicală, 1995, în 2 vol.: vol.I. 831p., vol.II. 976p.
5. Eţco C. *Management în sistemul de sănătate*. Chişinău: Epigraf, Tipografia Centrală, 2006, 864 p.
6. Tintiuc D., Grossu I. *Sănătate Publică şi Management*, Chişinău: 2007, 488 – 489 p.
7. Poenaru Iu., *Pedeapsa cu moartea: „pro" sau „contra"*, Bucureşti: Lumina Lex, 1994.
8. Ungurean S. Deficienţe medicale: cauze şi consecinţe, Chişinău, 2001
9. Ungurean S. *Medicina legală*. Chişinău: Ştiinţa, 1993, 414p.